

Ying Zhinong med sin familj bestående av frun Elisabet Liu, äldsta dottern Sofia Ying och yngsta dottern Elin Ying Liu utanför det egna huset i Lund. Foto BL.

Ying Zhinong – en snillrik kines i Lund

TEXT: BERTIL LUNDAHL

Har du en mobiltelefon från Sony Ericsson innehåller den troligen en antenn som Ying Zhinong ligger bakom. Med sina drygt 50 patent är han en av de mest framgångsrika av de kineser som kommit till Sverige under de senaste decennierna. Han var den förste som utsågs till expert hos Sony Ericsson i Lund, en titel som bara fem–sex personer inom hela det världsomspännande företaget innehar.

YING ZHINONG föddes 1961 och växte upp utanför Hangzhou, som är huvudstad i provinsen Zhejiang. Hans ”förnamn” Zhinong, som ungefär betyder ”Inriktad på jordbruk”, kommer sig av att han föddes under ett av de tre svältåren (1959–61) som följde på Maos misslyckade kampanj Stora språnget. Då var behovet av att få igång jordbruket mycket stort, därav detta tidsbundna namn.

Redan som liten var han intresserad av att uppfinna saker. ”Han blir vetenskapsman när han blir stor”, sa folk om honom.

Men när han började skolan fick han inte så mycket stimulans eftersom den stora proletära kulturrevolutionen just hade inletts. Mycket tid gick åt till politiska kampanjer och mindre åt studier. Ying kom dessutom från en familj som varit stora jordägare, vilket definitivt inte var en merit vid den här tiden. Men han klarade sig genom kulturrevolutionen och efter att inträdesproven till universiteten återupptagits under senare delen av 1970-talet bestämde han sig för att söka sig dit. Enligt den nya policyn vid intagningarna skulle större hänsyn tas till studenternas kunskaper i stället för som tidigare klasstillhörighet.

Men hans ”dåliga” bakgrund med en farfar som varit med i nationalistpartiet gjorde att han ändå hade svårt att komma in på de främsta universiteten. Vid den här tiden var personer som Ying fortfarande utestängda från att studera till ingenjör eller annat som ansågs känsligt ur stats säkerhetssynpunkt. Det blev fysikstudier vid Zhejiangs lärarhögskola i Ningbo istället. Där fick han pedagogisk träning som han har haft nytta av när han varit tvingad att förklara komplicerade saker på ett enkelt sätt i sitt nuvarande jobb. Men att bli mellanskollärare resten av livet lockade inte.

Efterhand tonades kraven på god klassbakgrund ner och han sökte sig till Pekings universitet för post- och telekommunikationer, där han tog en teknologie licentiatexamen 1986. Efter några år som ingenjör insåg han att det skulle bli svårt att komma vidare i karriären. Många av de högtbildade i 50-årsåldern som varit ute i kylan under kulturrevolutionen satt nu på de viktigaste posterna i samhället och han räknade med att de skulle sitta kvar där ett antal år till.

Till Sverige och Chalmers

Genom en bekant i Köpenhamn fick han i stället chansen att komma till Sverige och börja på Chalmers i Göteborg. Det var 1992 och som så många andra kineser vid den

tiden visste han inte mycket om vårt land. Han kände till Nobelpriset och Ericsson och att Sverige var ett högteknologiskt land.

Studierna på Chalmers kröntes med en teknologie doktorexamen 1995 och samma år fick han arbete som civilingenjör på Ericsson. Hos Ericsson och därefter Sony Ericsson har han jobbat med små antenner, mätteknik och hur magnetfälten kring mobiltelefoner påverkar den mänskliga kroppen. Han har skrivit drygt 30 artiklar för tidskrifter och vetenskapliga konferenser. Hans patenterade design finns i flera hundra miljoner mobiltelefoner runt om i världen. För sina insatser har han vid flera tillfällen fått pris av sitt företag, bl.a. för bästa uppfinning 1996.

Sina kontakter med Kina upprätthåller han bl.a. genom sin ställning som adjungerad professor vid Zhejiangs universitet.

När vi träffas i hans hem i utkanten av Lund talar vi bl.a. om hur det är att leva och arbeta i Kina respektive Sverige.

Kina och Sverige – en jämförelse

Som så många andra kineser tycker han att det är mer liv och rörelse, mer händelserikt i Kina.

– Det är också skönt att kunna kommunicera på sitt eget modersmål och vistas i en kultur man känner väl. Den rika matkulturen är förstås också ett plus i Kina.

En hel del kineser tycker Sverige är lugnt, för att inte säga för lugnt. Men Ying ser fördelar med det också:

– Man kan grunna mer på idéer här, göra experiment och pröva sig fram. Det är mycket bättre klimat för skapande och forskning här än i Kina. Här finns avancerad utrustning och bättre tillgång till information. Sverige är också mer internationaliserat och har universitet, forskningsinstitut och företag av hög klass.

– Dessutom är det lättare att delta i internationella konferenser, symposier och workshops när man är här. Jag är ju med i styrelsen för ACE (Antenna Centre of Excellence Program) som stöds av EU. Nästa år ska vi t.ex. hålla en internationell konferens i England om små antenner där jag har en ledande roll vid planläggningen av mötet.

– Sådant skulle jag inte kunnat göra i Kina. Om jag hade jobbat där hade jag fått vara manager och hålla på med marknadsföring, försäljning, personalfrågor eller kvalitetskontroll inom produktionen. Om mitt företag hade skickat mig till Kina skulle jag bara kunnat fungera som en manager med ansvar för tekniken. Jag skulle ha fått arbeta över ett bredare fält med begränsade möjlighe-

Ying Zhinong mottar Ericssons pris för bästa uppfinning 1996.

ter för att utvecklas. Det skulle ha varit en typ av jobb som många skulle kunna göra.

– Nu kan jag hålla på med teknikutveckling på högsta nivå och påverka hela mitt företags globala utvecklingsstrategi. Jag kan forska, samarbeta med universitet och vara ett stöd för vår chefstekniker inom Sony Ericsson. Det är mycket mer specialiserat och jag får göra det som jag är bäst på och som få andra skulle kunna göra.

Så alternativet att återvända till Kina är inte aktuellt för närvarande.

– Nu vill jag satsa på att mitt företag ska kunna behålla sin ledande ställning inom vår bransch och bli ännu mer inflytelserikt. Vi samarbetar t.ex. med Londons universitet och jag har bett vår chefstekniker att medverka vid en konferens och hålla ett anförande. Det är inte så vanligt att ett stort företag går in på det här sättet i universitetsvärlden. Det kommer att öka vårt inflytande där och visa att Sony Ericsson är vägledande när det gäller forskningen inom vårt område.

Snabba resultat och snabba pengar i Kina

Ying har erfarenhet både från universiteten och från industrin i Kina. När han undervisar och handleder studenter där brukar han framhålla att det krävs mer långsiktighet.

– I Kina är man inriktad på snabba resultat och att snabbt tjäna pengar. Det är den omedelbara nyttan som sätts främst. Om man kommer på en sak så vill man helst kunna göra den nästa dag.

– Det är klart att vill man bara syssla med affärer är det bättre där. Kina är också bra för tillverkning med sin billiga arbetskraft. Ger man sig in i ett projekt skulle man lätt kunna hyra in ett antal människor som skulle kunna arbeta för en.

Men det är svårare om man vill sitta ner och forska. Så för en person som Ying Zhinong, som har en fot i forskningsvärlden och en fot i ingenjörsvärlden, passar det bättre att jobba i Sverige.

Kinesiska föreningen i Lund

Bor man i Lund, som Ying och hans familj, finns det goda möjligheter att träffa andra kineser. Det finns t. ex. en

kinesisk förening, Lund Chinese Association, med ca 300 medlemmar. Ordföranden i föreningen sitter på ett år och för Ying är det nu snart dags att avverka en ny period på posten efter några års uppehåll. Han ser fördelar med det roterande ordförandeskapet.

– En del andra kinesiska föreningar här i Sverige drivs av en viss person eller familj och de får därigenom en mer privat karaktär. Vi är en mer allmän förening där representanter för olika familjer är med och beslutar. Syftet är framför allt att vi ska ha roligt tillsammans.

Föreningen är registrerad hos kommunen och man får bidrag därifrån och från den kinesiska ambassaden. Ambassaden uppmuntrar bildandet av föreningar där det finns kineser och ser gärna att det bara finns en på varje plats eftersom det är lättare att hålla kontakterna då.

Men det kan vara svårt att behålla enigheten mellan alla kineser med de olika bakgrunder man har.

– En del kommer t.ex. från Vietnam, andra från Kina och man har olika smak och syn på saker och ting. Det kan också bli maktkamper och prestige inom föreningar som gör att personer eller grupper inte drar jämt. Sådana problem finns på en del håll i Sverige där det finns flera olika kinesiska föreningar på samma ort.

Aktiviteter inom föreningen

För barnen kan det ibland vara svårt att vistas i en främmande miljö, även om de här i Sverige på många sätt har det lättare än i Kina. Där lever de under en mycket större

press att studera flitigt och föräldrarna bestämmer ofta vad barnen ska studera. Konkurrensen är så hård att man blir mer nyttoinriktad.

– I Sverige kan det vara för slappt ibland så vi försöker hitta någon form av medelväg där vi kan vägleda barnen och utveckla deras intressen. Vi ger dem tillfälle att prova på olika saker t.ex. att spela piano, måla eller dansa. Men det viktigaste när det gäller barnen är inte studierna utan att de blir ärliga och kärleksfulla personer som är friska och lyckliga.

– Som regel har studierna inte varit något problem för de kinesiska ungdomar som vuxit upp här. Men vi vill gärna också att de ska behålla något av den kinesiska kulturen samtidigt som de kan delta i och fungera i det svenska samhället.

Det kinesiska nyåret firar alla i föreningen gemensamt men annars kan det vara svårt att samlas alla när det finns så många åldersgrupper och olika intressen.

– För de något yngre barnen från ca tio och några år uppåt har vi på eget initiativ startat en skola med studier i kinesiska. Det handlar om 40–50 barn som går där. De läser hemspråk i den vanliga skolan men detta fungerar som ett komplement till den undervisningen. Varje vecka har vi aktiviteter som har med Kina och kinesiska att göra för barnen.

– De vuxna eller nästan vuxna barnen som har börjat på universitetet eller går i gymnasiet, ”andragenerationen”, pratar som regel svenska med varandra och är inte alltid så intresserade av kinesiska föreningsaktiviteter eller att vara med föräldrarna. Vi vill försöka ge dem mer kunskaper om Kina och kinesisk kultur så att de kan fungera som en bro mellan Sverige och Kina. Ambassaden och konsulatet förser oss med filmer, TV-serier och annat som vi kan erbjuda till denna generation.

Sedan finns det ett antal nyanlända universitetsstudenter och gästforskare.

– De kommer hit själva och kan bli ensamma så vi vill

Ying Zhinong brukar framträda som sångare vid det kinesiska nyårsfirandet.

också ordna aktiviteter för dem.

Sannolikt kommer fler kinesiska studenter att söka sig hit om några år när universitetet börjar ta betalt. Svenska storföretag är kända i Kina, vilket bidrar till ett visst intresse för Sverige. Många har sökt sig till England eftersom engelska är det internationella affärsspråket men där har man tagit emot så många att det blivit en tendens mot sämre kvalitet i undervisningen. Tyskland är förstas också viktigt men där måste man lära sig tyska vilket gör det lite mindre attraktivt. I Sverige behöver man inte lära sig svenska eftersom det finns utbildningar på engelska till international master.

Ying framhåller också att det är många fler än han som varit framgångsrika bland kineserna som studerat eller verkat i Lund. Några har blivit professorer eller läkare här, andra har fått jobb inom kända svenska företag. Även de som lämnat Sverige, blir enligt Ying, lätt nostalgiska när de tänker tillbaka på sin tid i Lund. Den idylliska miljön kombinerad med den avancerade kunskap som finns är främsta orsaken till det.

När Ying kopplar av från jobbet ägnar han sig gärna åt musik. Han är en utmärkt sångare som gärna sjunger t.ex. vid kinesiska föreningens nyårsfirande. Och när det gäller musik kände han till en svensk grupp innan han kom hit, även om han inte visste att de kom från Sverige. Det var förstas ABBA.